

ning. Om disse Forslags Betydning i anden Henseende skal jeg gøre nogle Bemærkninger paa et andet Punkt i min Tale.

Som Hovedindtryk af Finansministerens Forelæggelse af Finansloven, hans Redegørelse og hans Tale, uddrager jeg den Konklusion, at den nuværende Statsminister og hans Kolleger sidder trygt paa deres Forøgelses Kassebeholdning og den af ham tilvebragte Balance, og at de roligt regerer videre med de af ham gennemførte Skatte-love. Det var maaske noget andet, visse Dele af Vælgerbefolkningen havde ventet.

Trontalen siger, at „de vanskelige økonomiske og sociale Forhold, som ogsaa herhjemme er fulgt i Verdenskrigens Spor, er Genstand for Regeringens fulde Agtpaaagivenhed“. „Regeringens fulde Agtpaaagivenhed“, det er det eneste Spor, man i Trontalen kan finde af Landets økonomiske Vanskeligheder. Da Statsministeren tager Ordet som Finansminister, kommer han dog noget længere ind paa, hvori Vanskelighederne bestaar, og Valutaproblemet, der endnu ikke var modent til at nævnes i Trontalen, nævnes i Statsministerens Forelæggelsestale. Han taler om „den uheldige Valutasituation, fremkaldt ved fundamentale Verdensforhold, som vi ikke kan gøre noget nævneværdigt for at ændre“. Han nævner, at Prisen paa vore Eksportartikler er steget til det 3-dobbelte, medens Produktionens Fornødenheder er steget til det 4—5-dobbelte — for Kullenes Vedkommende kunde han gaa meget højere. Statsministeren føjer saa følgende vise og interessante Ord til: Skønt altsaa fundamentale Verdensforhold, som vi ikke kan ændre, er til Stede, „bør vi dog ikke derfor give os Skæbnen i Vold og lægge Hænderne i Skødet“.

Man faar det Indtryk, at den højtærede Minister med denne Sammenstilling af to Ord har tænkt paa to af sine Kolleger. Vi kan ikke give os Skæbnen i Vold, det er rettet til den højtærede Landbrugsminister, vi kan ikke sidde med Hænderne i Skødet, det er rettet til Handelsministeren. De to Herrers Politik i Valutaspørgsmaalet er dermed træffende karakteriseret, den Politik i Valutaspørgsmaalet, som Regeringen nu gaar ud af. Regeringen har nemlig nedsat en Valutakommission, meddeler Finansministeren; han kunde ogsaa have meddelt, at Regeringen har ophævet et Valutaraad. Men nu venter han altsaa Kommissionens Betænkning i en nær Fremtid, og han haaber paa Midler, der gaar ned til Ondets Rod, virkende hen til en Indskrænkning i Forbruget og en Forøgelse af Importen.

Det er utvivlsomt rigtigt, at vi ikke kan give os Skæbnen i Vold, vi kan ikke sidde med Hænderne i Skødet og se paa det, der foregaar. Vi havde paa et vist Tidspunkt 1 000 Mill. Kr. til gode i Udlandet. Jeg tror, det er et halvt Aar siden, man igen gjorde op, og nu havde vi intet Tilgodehavende mere. Og Handelsbalancens fortsatte videre Udvikling maa nødvendigvis have medført, at vi nu har Gæld til Udlandet, hvor den saa end befinder sig, og paa hvilken Maade den end er stiftet. Men ved Siden af dette Forhold, som maaske endda ikke i Øjeblikket behøver at give Anledning til alt for stor Bekymring, fordi vi har ikke ringe Værdier for de Penge, vi har taget hjem fra Udlandet, ser vi herhjemme en voksende Dyrtid. Og medens vor Dyrtid før fulgte med andre Landes, vokser Dyrtiden nu herhjemme, en Dyrtid, der gaar mod Udlandets Bevægelse. I Udlandet falder Prisen, herhjemme stiger den, og den stiger nu væsentlig paa Grund af, at vore Penge falder.

Vor Kronens synkende Kurs begyndte i Foraaret 1919. Det var efter Krigens Afslutning, da der her som i andre Lande blev raabt paa Nødvendigheden af at give Erhvervene frie Hænder. Det var det Tidspunkt, da Venstre rejste sin Kampagne mod Statsreguleringens Fortsættelse og krævede Afviklingen foretaget i et hurtigere Tempo, end den daværende Regering mente rigtigt. Den daværende Regering var en Tilhænger af Afvikling, men tilraadede at afvikle i et efter Verdensbegivenhederne passende Tempo. Men fra Venstres Side krævede man en hastig Afvikling, og man svækkede gennem den Magt, man havde ved sit Flertal i Rigsdagens ene Ting, Landstinget, den daværende Regerings Evne til at fortsætte sin Prispolitik. Samtidig med dette falder den danske Krone, og dette Fald er en direkte Følge af den økonomiske Politik, som førtes fra Handelsstandens Side, bygget paa de heftige Forhaabninger om mægtige Transithandelsmuligheder og Eksportmuligheder til de nye østlige Stater, Rusland o. s. v., den, der førte til en mægtig Opsamling af Varer, en helt igennem fejlslagen Spekulation, som i øvrigt ingen skal bebrejde Handelen, naar man opfordrer den til just at udfolde sig frit, og selve Statsmagten næsten lægger et Pres paa den om at sætte alle Hjul i Bevægelse. At ogsaa andre Momenter har gjort sig gældende — en aldeles omsiggribende Spekulation i tysk Valuta og i andre ringe Valutaer —, er en anden Side af Sagen.

Denne Kronens Fald søger man fra